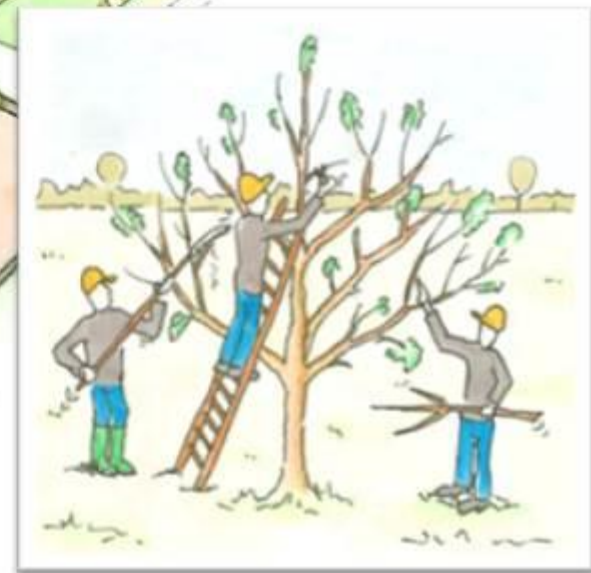
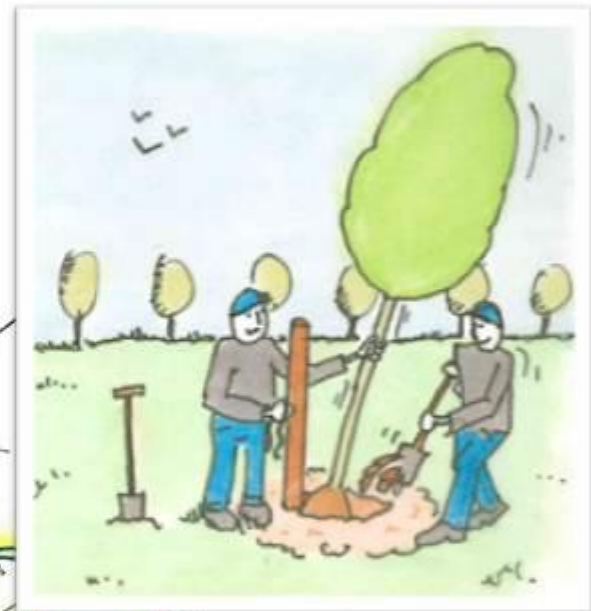

Levend Landschap Loil

Uitvoeringsagenda 2014-2016

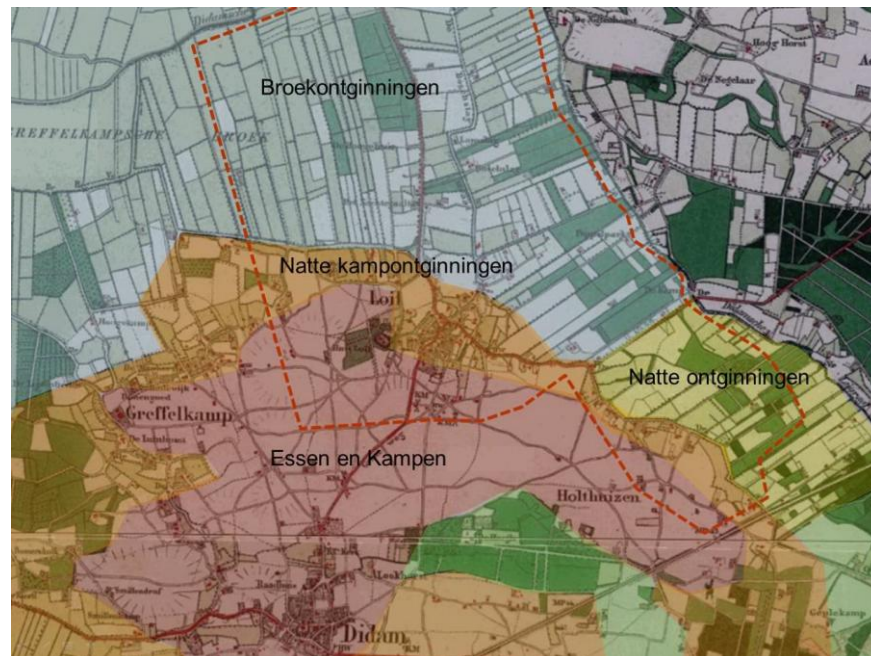

Levend Landschap Loil

Landschap en cultuurhistorie in Loil

Het landschap rondom het dorp Loil vertelt het verhaal van hoe vroegere generaties hier een bestaan hebben opgebouwd. De eerste boerderijen en akkers lagen op de hogere delen: in het zogenaamde essen- en kampenlandschap ten zuiden van de huidige dorps kern (zie hiervoor het onderstaande kaartje uit 1850).

Men wist al in de middeleeuwen hoe op de armere, hogere zandgronden voedsel kon worden verbouwd. De akker werd vruchtbaar gemaakt met plaggen uit de omgeving. De plaggen werden in de potstal verrijkt met dierlijke mest. De bolvormige enken (of essen) zijn het resultaat van jarenlang opbrengen van dit materiaal uit de potstal. Boerenfamilies verbouwden op grote akkercomplexen samen hun granen en knollen. Aan de rand hiervan herinneren de kleine, vroeger vaak met bomen of struiken omzoomde kampen aan de individueel bewerkte percelen die op een zelfde wijze vruchtbaar zijn gemaakt. De omzoming met bomen en hagen was nodig om de gewassen tegen wild en vee te beschermen.

Met het beheersen van de waterhuishouding konden na verloop van jaren ook de nattere gebieden voor de landbouw geschikt worden gemaakt. Dit zien we nog terug in de nattere en broekontgunningen die zich kenmerken door een rationele, veel rechtere verkaveling met begroeiing op de kavelgrenzen (knotbomen) en met kleinere bosjes waar het te nat was gebleven.

Het geheel van agrarisch cultuurlandschap vormt ook vandaag de dag de typische leefomgeving van vele soorten vogels, vlinders zoogdieren en amfibieën. Maar ook van u!

Naast het groene is er ook volop rood dat herinnert aan de ontstaansgeschiedenis van de streek. Sommige van de huidige boerderijen dragen nog de sporen en soms ook de naam van de eerste bouwwerken. Graan moest gemalen worden, er kwamen molens. Het gebied doorkruisend kom je langs historische bouwwerkjes zoals kippenhokken, veldschuren, bakhuisjes en hooibergen.

Dit landschap met deze bebouwing en de verhalen die erbij horen bepalen het karakter van de streek en verlenen trots aan de huidige bewoners waarvan sommigen hier al generaties wonen en anderen nieuwkomers zijn. De bewoners van het dorp en van het omliggende platteland dat tot Loil wordt gerekend zijn trots op hun landschap.

Uitvoeringsagenda Loil

Oude en nieuwe bewoners van Loil hebben in het voorjaar van 2014 nagedacht over initiatieven die het karakter van hun woonomgeving verder zouden kunnen versterken. Initiatieven die zij samen met organisaties willen starten om nog meer dan voorheen trots te kunnen zijn op **hun** Loil.

In de samenwerking tussen de Kontaktraad Loil en de Stichting Landschapsbeheer Gelderland (SLG) zijn twee avonden in Zaal Hendriks georganiseerd. De centrale vraagstelling daarbij luidde hoe kunnen we de streek verder versterken. Start van de eerste avond was een samenvatting van het bestaande beleid. Het door de provincie opgestelde Streekplan en het gemeentelijke Landschapsontwikkelingsplan (LOP) werden kort doorlopen. Ook de wensen voor het buitengebied zoals verwoord in het dorpsplan van 2013 ("Hier wil ik blijven") werden aangehaald. Aan de hand van historische en actuele kaarten van het gebied gaven bewoners vervolgens aan wat ze wilden versterken op het vlak van landschap, ecologie en cultuurhistorie. Dit leverde een lijst op van tientallen ideeën.

Op de tweede avond zijn alle ideeën waarvoor met naam en toenaam benoemde bewoners het initiatief wilden nemen nader uitgewerkt. Deze 33 projectvoorstellen vormen de "Uitvoeringsagenda Loil 2014-2016". Deze agenda is aanvullend op de uitvoeringsagenda van de dorpsvisie.

Deze projectvoorstellen zijn in de zomer van 2014 gepresenteerd aan een tiental potentiële samenwerkingspartners met daarbij de vraag hoe deze zouden kunnen ondersteunen bij het realiseren van de bewonerswensen. Dit resulteerde in een aantal concretere en aantal globalere afspraken rond de projecten. De samenwerkingspartners hebben de wens uitgesproken om de bewoners zo veel mogelijk te ondersteunen bij deze initiatieven, soms met financiering en soms met de uitvoering van werkzaamheden. Het feit dat er vanuit de bewoners het initiatief wordt genomen is hierbij erg belangrijk gebleken.

De complete projectenlijst

1. Kerkepaden in kaart brengen
2. aanbrengen van historische toegangspoorten / landhekken
3. Plaatsen informatiebord 'oude voetbalvelden'
4. Herstellen of herbouwen oude hooibergen
5. Plaatsen infobord Oorsprong Loil
6. Streekeigen erfbeplanting

7. Aanleg en herstel hagen en singels
8. Aanleg en herstel hoogstam fruitbomen
9. Natuurlijk aankleden bestaande wadi
10. Aanleg (elzen)singel langs Provinciale weg
11. Aanleg bomen langs Fuukweg
12. Aanplant haag Doesburgseweg-fietspad
13. Aanplant strook Doesburgseweg en Bosslagstraat
14. Onderhoud Bosslaglaan
15. Natuur en educatie project basisschool
16. Biodiversiteit bermen langs openbare wegen
17. Biodiversiteit op particuliere erven en bermen
18. Afvoeren slootlib
19. Aanleg schuilgelegenheid fauna
20. Aanbrengen vogelnestkasten (kleine vogels)
21. Aanbrengen uilenkasten / torenvalk
22. Plaatsen ooievaarsnest
23. Plaatsen informatiebord Bosslag
24. Natuurvriendelijk maken van oever en beheer
25. Opruimen zwerfafval buitengebied
26. Herbepalen leegstaande panden en terreinen
27. Atelierroute
28. Open bedrijf
29. Onderhoud zaksloten
30. Ommetje ontwikkelen/openstellen
31. Openstellen Essenlaantje
32. Plaatsen bankjes, picknickbanken, prullenbakken, infoborden
33. Openstellen bedrijven en combineren met Ommetje en fietsroutes

Eerste projecten van start

Het eerste project dat van start gaat is de lang gekoesterde wens van het Ommetje Loil (30). Later in het voorjaar van 2015 start het beplantingsproject Loil in het Groen. Hierbij combineren we de ideeën 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 en 13.

Contact

Voor suggesties over specifieke locatie van de bovenstaande projecten en voor deelname kunt u contact op nemen met:

Kontaktraad Loil

Bas Heuberger
0316 295949
kontaktraad@loil.nl

Stichting Landschapsbeheer Gelderland (SLG)

Erik van Eek
06 50947113
e.vaneek@landschapsbeheergelderland.nl

Gemeente Montferland

Renate Meiland
0316 291655
r.meiland@montferland.info

